

La norma sintàctica del català segons Pompeu Fabra

ELS

Études linguistiques | Linguistische Studien

Band 2

Éditeurs | Herausgeber

Carsten Sinner, *Humboldt-Universität zu Berlin*

Dan Van Raemdonck, *Université Libre de Bruxelles*

Comité scientifique | Wissenschaftlicher Beirat

Maria do Socorro Silva de Aragão, *Universidade Federal da Paraíba,*

João Pessoa/Universidade Federal do Ceará, Fortaleza

Emili Boix, *Universitat de Barcelona*

Eugenia Bojoga, *Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca*

Ignacio Bosque, *Universidad Complutense de Madrid*

Jenny Brumme, *Universitat Pompeu Fabra, Barcelona*

Luis García Fernández, *Universidad de Castilla-La Mancha, Ciudad Real*

Gerda Hassler, *Universität Potsdam*

John Holm, *Universidade de Coimbra*

Flora Klein-Andreu, *SUNY at Stony Brook*

Clarinda de Azevedo Maia, *Universidade de Coimbra*

Guido Mensching, *Freie Universität Berlin*

Katja Ploog, *Université de Franche-Comté, Besançon*

Elizabeth M. Rigatuso, *Universidad Nacional del Sur, Consejo Nacional
de Investigaciones Científicas y Técnicas, Bahía Blanca*

Sergio Scalise, *Università di Bologna*

Gilles Siouffi, *Université Paul Valéry (Montpellier III), Montpellier*

Maria Elias Soares, *Universidade Federal do Ceará, Fortaleza*

Robert E. Vann, *Western Michigan University, Kalamazoo*

Georgia Veldre, *Universität Münster*

Andreas Wesch †, *Universität zu Köln*

Kathryn Woolard, *University of California, San Diego*

Joan Costa Carreras

La norma sintàctica del català segons Pompeu Fabra

Aquesta publicació va rebre una subvenció de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca de la Generalitat de Catalunya, atorgada mitjançant la Resolució de 20 de juny de 2006, del president de la Comissió Executiva d'Ajuts de Recerca, per la qual s'atorguen ajuts per a tesis doctorals en català (TDCAT 2006), publicada al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Bibliografische Information Der Deutschen Bibliothek

Die Deutsche Bibliothek verzeichnet diese Publikation in der Deutschen Nationalbibliografie; detaillierte bibliografische Daten sind im Internet über <http://dnb.ddb.de> abrufbar.

|peniope| – Verlag Anja Urbanek

www.peniope.de

© 2009 Verlag Anja Urbanek, München

Satz: Borislav Ognjen Puhača, Carsten Sinner

Druck und Bindung: Bookstation, Sipplingen

Printed in Germany

ISBN 978-3-936609-30-1

Índex

Símbols i abreviatures utilitzats	9	
Agraïments	11	
Presentació	12	
1	Introducció	14
1.1	Justificació del treball	14
1.2	Objectius	15
1.3	Hipòtesis	15
1.4	El procediment i la presentació de la recerca	16
1.4.1	El concepte de <i>terminologia</i> i els procediments de buidatge terminològic de textos	16
1.4.2	Observacions sobre la presentació de la terminologia buidada	20
1.4.2.1	Nombre de textos consultats	20
1.4.2.2	Tipologia dels textos consultats	21
1.4.2.2.1	Criteris	21
1.4.2.2.2	Textos pertinents en un sentit ampli	28
1.4.2.2.3	Textos realment pertinents	32
1.4.2.2.4	Textos discrecionalment pertinents	35
1.4.3	Camps d'especialitat dels quals s'ha buidat terminologia	37
1.4.3.1	Unitats de significació buidades en relació amb la sintaxi	38
1.4.3.2	Unitats de significació buidades en relació amb el canvi	41
1.4.3.3	Unitats de significació buidades en relació amb la variació	42
1.4.3.4	Unitats de significació buidades en relació amb la codificació	47
2	Una sintaxi per a la «massa parlant» i una per als especialistes	53
2.1	Planteig de l'anàlisi de la concepció fabriana de sintaxi: de la definició explícita a l'enfocament de les unitats de la descripció sintàctica	53
2.2	La sintaxi als textos pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	55
2.2.1	La sintaxi als textos especialitzats pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	55
2.2.1.1	Conclusions sobre l'objectiu fixat	55
2.2.1.2	Observacions sobre la concepció fabriana de <i>sintaxi</i>	56
2.2.1.2.1	Actitud de Fabra en els textos especialitzats davant de la sintaxi	58
2.2.1.2.2	Enfocaments sobre sintaxi presents en els textos especialitzats	59
2.2.1.2.3	Observacions sobre la concepció de l'expressió d'un pensament complet en els textos pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació	64
2.2.1.2.4	Conclusions sobre la concepció de la sintaxi en els textos fabrians especialitzats	68
2.2.2	La sintaxi als textos no especialitzats pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	70
2.2.3	Observacions sobre la concepció sintàctica de Fabra als textos pertinents	70
2.3	La sintaxi als textos discrecionalment pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	72
2.3.1	La concepció fabriana de sintaxi als textos discrecionalment pertinents	72
2.3.2	Observacions sobre la concepció de les categories sintàctiques oracionals als textos discrecionalment pertinents	73

2.4	La concepció sintàctica de Fabra	75
2.4.1	Conclusions sobre l'objectiu fixat	75
2.4.2	La sintaxi segons Pompeu Fabra	75
2.4.3	L'expressió d'un pensament complet segons Pompeu Fabra	76
3	Pompeu Fabra, gestor del canvi lingüístic	78
3.1	Planteig de l'anàlisi de la concepció fabriana de canvi sintàctic: de la definició explícita a l'enfocament implícit	78
3.2	El canvi sintàctic als textos pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	83
3.2.1	El canvi sintàctic als textos especialitzats pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	83
3.2.2	El canvi sintàctic als textos no especialitzats pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	91
3.2.3	Observacions sobre la concepció de Fabra del canvi sintàctic als textos pertinents	91
3.3	El canvi sintàctic als textos discrecionalment pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	92
3.3.1	Observacions sobre la concepció del canvi sintàctic a les «Converses filològiques» publicades entre 1919 i 1928	92
3.3.2	Observacions sobre la concepció fabriana del canvi sintàctic als altres textos discrecionalment pertinents	104
3.4	Observacions sobre la concepció fabriana del canvi sintàctic	105
3.4.1	Conclusions sobre l'objectiu fixat	105
3.4.2	El canvi sintàctic segons Pompeu Fabra	106
3.4.2.1	El canvi sintàctic segons el Pompeu Fabra investigador	106
3.4.2.2	El canvi sintàctic segons el Pompeu Fabra estandarditzador	114
4	Pompeu Fabra, gestor de la variació lingüística	115
4.1	Planteig de l'anàlisi de la concepció fabriana de la variació sintàctica: de la definició explícita a l'enfocament implícit	115
4.2	La variació sintàctica als textos pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	118
4.2.1	La variació sintàctica als textos especialitzats pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	118
4.2.1.1	Observacions generals sobre la variació lingüística al Diccionari general de la llengua catalana	123
4.2.2	La variació sintàctica als textos no especialitzats pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	133
4.2.3	Observacions sobre la concepció de Fabra de la variació sintàctica als textos pertinents	133
4.3	La variació sintàctica als textos discrecionalment pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	134
4.3.1	La variació sintàctica a les «Converses filològiques» de 1919–1928	134
4.3.1.1	Unitats de significació o fragments que es refereixen a una sola mena de variació	134
4.3.1.2	Unitats de significació o fragments que es refereixen a més d'una mena de variació	139
4.3.1.3	Ocurrències de les unitats i dels fragments en les Converses de tema sintàctic	146

4.3.1.4	Tipus de variació més al·ludida per Fabra en les «Converses filològiques»	146
4.3.1.5	Qüestions en el tractament de les quals Fabra fa referència a alguna mena de variació	147
4.3.1.6	Una <i>Conversa filològica</i> de tema no sintàctic rellevant	149
4.3.2	Observacions sobre la concepció fabriana de la variació sintàctica als textos discrecionalment pertinents	149
4.4	Observacions sobre la concepció de Fabra de la variació sintàctica	150
4.4.1	Conclusions sobre l'objectiu fixat	150
4.4.2	La variació segons Pompeu Fabra	151
4.4.2.1	La variació lingüística en general segons Pompeu Fabra	151
4.4.2.2	La variació sintàctica segons Pompeu Fabra	153
5	La codificació de la sintaxi segons Pompeu Fabra	154
5.1	Planteig de l'anàlisi de la concepció fabriana de codificació sintàctica: de la definició explícita a l'enfocament implícit	154
5.2	La codificació sintàctica als textos pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	166
5.2.1	La codificació sintàctica als textos especialitzats pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	166
5.2.1.1	La codificació sintàctica al <i>Diccionari general de la llengua catalana</i> (1932)	166
5.2.1.2	Observacions sobre les unitats de significació explícitament definides en els altres textos especialitzats	172
5.2.1.3	Observacions sobre les unitats de significació no explícitament definides i els fragments relatius a l'estandardització lingüística presents en els altres textos especialitzats	173
5.2.1.4	Observacions sobre les unitats de significació no explícitament definides i els fragments relatius a la norma objectiva presents en els altres textos especialitzats	184
5.2.2	La codificació sintàctica als textos no especialitzats pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	185
5.2.2.1	Observacions sobre la concepció de Fabra de la codificació sintàctica als textos no especialitzats pertinents	185
5.2.2.1.1	Observacions comunes a tots els textos	186
5.2.2.1.2	Observacions sobre la <i>Gramàtica catalana</i> (1933)	186
5.2.2.1.3	Observacions sobre el discurs com a president dels Jocs Florals de 1934	190
5.2.3	Observacions sobre la concepció fabriana de la codificació sintàctica als textos pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	191
5.3	La codificació sintàctica als textos discrecionalment pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	192
5.3.1	Observacions sobre la concepció de Fabra de la codificació sintàctica a les Converses filològiques de 1919–1928	192
5.3.1.1	Informació més rellevant sobre la codificació sintàctica a les Converses filològiques de 1919–1928	192
5.3.1.1.1	Els criteris de codificació sintàctica a les Converses filològiques de 1919–1928	192
5.3.1.1.2	Els raonaments de codificació sintàctica a les Converses filològiques de 1919–1928	208
5.3.1.1.3	La concepció general de les formes desaconsellades de sintaxi a les Converses filològiques de 1919–1928	220

5.3.1.2	Informació més rellevant sobre l'elaboració sintàctica a les Converses filològiques de 1919–1928	229
5.3.1.3	Informació més rellevant sobre la relació entre operacions d'estandardització a les Converses filològiques de 1919–1928	231
5.3.2	Observacions sobre la concepció de Fabra de la codificació sintàctica als textos discrecionalment pertinents per a l'anàlisi de les unitats de significació especialitzada fabrianes	232
5.4	Observacions sobre la concepció de Fabra de la codificació sintàctica	233
5.4.1	Conclusions sobre l'objectiu fixat	233
5.4.2	La codificació sintàctica segons Pompeu Fabra	234
5.4.2.1	La codificació sintàctica segons el Pompeu Fabra investigador	235
5.4.2.2	La codificació sintàctica segons el Pompeu Fabra estandarditzador	235
5.4.2.2.1	Els criteris de codificació sintàctica tinguts en compte per Pompeu Fabra	235
5.4.2.2.2	Els raonaments de codificació sintàctica tinguts en compte per Pompeu Fabra	245
5.4.2.2.3	La concepció fabriana general de les formes desaconsellades de sintaxi	246
5.4.2.2.4	La concepció fabriana general de la norma objectiva i la prescriptiva en sintaxi	250
6	El «redreçament» sintàctic, gestió de la realitat lingüística	254
6.1	Consideracions prèvies sobre l'anàlisi de les concepcions fabrianes	254
6.2	Relació entre les concepcions fabrianes de codificació sintàctica i de sintaxi	254
6.3	Relació entre les concepcions fabrianes de codificació sintàctica i de canvi sintàctic	255
6.4	Relació entre les concepcions fabrianes de codificació sintàctica i de variació sintàctica	297
6.5	¿Hi ha una articulació coherent entre, d'una banda, la concepció fabriana de la codificació sintàctica i, de l'altra, les concepcions fabrianes de la sintaxi, i del canvi i la variació sintàctics?	299
7	Conclusions generals sobre el treball	261
7.1	Grau d'adequació de la metodologia	261
7.1.1	Els textos més útils per al buidatge de les unitats de significació especialitzada pertinents: dades quantitatives	263
7.1.2	Els textos més útils per al buidatge de les unitats de significació especialitzada pertinents: dades qualitatives	266
7.2	Conclusions generals sobre els objectius i les hipòtesis	267
7.2.1	Grau d'assoliment dels objectius inicials d'aquest estudi	268
7.2.2	Grau de comprovació de les hipòtesis d'aquest estudi	270
7.3	Perspectives d'investigació que obre aquest treball	271
8	Textos de Pompeu Fabra consultats	273
9	Bibliografia general	279